

بیانیه اتاق ایران در مورد التهابات ارزی و چالش های اقتصاد کشور

چند ماهی است که از التهابات ارزی در کشور می‌گذرد. در این مدت افزایش ناگهانی نرخ ارز و ابهام در دستورالعمل‌های صادره ارزی، فعالان اقتصادی و به ویژه تولیدکنندگان کشور را با مشکلات عدیده‌ای روبرو نموده و در صورتیکه تصمیم سازان حوزه اقتصاد برنامه‌های مدون و کارشناسی شده برای ثبات در بازار ارائه ندهند با مشکلات در بدنه تولیدی کشور روبرو خواهیم شد. مهمترین مسائل و مشکلات فعلی پیش روی عبارتند از:

- ۱- اختلال در عرضه مواد اولیه:** شوک ارزی و عدم توانمندی در ساماندهی به این بازار شرایط را بیش‌ازپیش برای فعالان اقتصادی و تولیدکنندگان دشوار ساخته است؛ به طوری که تأمین مواد اولیه برای تولیدکنندگان دشوارتر از قبل گشته است. از آنجاکه تولید کشور به واردات مواد اولیه وابستگی بالایی دارد، جهش نرخ ارز و ابهام در دستورالعمل‌های صادره علاوه بر اینکه هزینه‌های واردات مواد اولیه را به شدت افزایش داده است، تأمین آن را نیز با مشکلات جدی روبرو ساخته است. همچنین صنایع تولیدکننده مواد اولیه همچون پتروشیمی، فولاد، مس و ... در تأمین مواد اولیه مورد نیاز سایر صنایع و بنگاه‌های تولیدی، همکاری‌های لازم را به عمل نمی‌آورند. این مسئله باعث شده صنایع تولیدی، به ویژه بنگاه‌های کوچک و متوسط در تأمین مواد اولیه مورد نیاز خود با تنگنا روبه رو شده و ادامه این روند قطعاً کاهش تولید در پی خواهد داشت.
- ۲- کاهش صادرات غیر نفتی:** سیاست‌گذاری ارزی جدید تأثیر چندانی بر کاهش التهابات ایجاد شده در بازار ارز نداشت و تنها موجب گسترش و توسعه تجارت غیر رسمی، فساد و رانت و در نهایت تخلیه ذخایر ارزی کشور خواهد شد. سیاست‌های ارزی موصوف، صادرات کشور و بخصوص صادرات بخش خصوصی واقعی را دچار وقفه کرده و درآمدهای ارزی را با کاهش روبرو خواهد کرد و برعکس افراد فرصت‌طلب و سودجو را وارد عرصه صادرات کشور خواهد نمود.
- ۳- نقدینگی سرگردان و افزایش تورم:** آمار تورم ماه‌های اخیر و به ویژه خردادماه نشان می‌دهد که نقدینگی سرگردان، افزایش قیمت‌ها را در آینده نزدیک برای اقتصاد ایران رقم خواهد زد و این مسئله نه تنها از قدرت خرید آحاد جامعه خواهد کاست، بلکه فشار مضاعفی بر خانوارهای طبقه متوسط و پایین وارد می‌سازد. همچنین، افزایش قیمت‌ها، افزایش هزینه‌های تولید به همراه خواهد داشت که این مسئله نیز فعالیت‌های تولیدی را با رکود و به گسترده شدن بیکاری در جامعه منتهی خواهد شد.
- ۴- ناکارآمدی سامانه نیما:** این سامانه از عملکرد مناسبی برخوردار نمی‌باشد و عدم عرضه ارز توسط شرکت‌های دولتی و شرکت‌های وابسته به بخش عمومی غیر دولتی و ایجاد صف‌های طولانی از سوی واحدهای تولیدی و تجاری متقاضی ارزی نمونه بارزی از مشکلات این سامانه می‌باشد به نحوی که این مشکلات جریان صادرات را به سمت انفعال پیش برده و در نتیجه درآمدهای ارزی کشور را با کاهش مواجه خواهد کرد.

بر این اساس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران بعنوان پارلمان بخش خصوصی کشور عقیده دارد در شرایط فعلی می‌بایست:

الف) همانطور که مقام معظم رهبری در ملاقات با هیات دولت بیان نموده اند همهٔ ارکان حاکمیت می‌بایست به کمک دولت شتافته و بخش خصوصی کشور نیز با ارائه مشاوره‌های گوناگون نسبت به ایجاد ثبات و آرامش در بازارها به مدد دولت آیند.

ب) در کوتاه ترین زمان ممکن می‌بایست مشکلات سامانه نیما رفع و نسبت به ترخیص مواد اولیه مورد نیاز واحدهای تولیدی که در گمرکات کشور به دلیل تناقضات موجود در بخشنامه‌ها مانده اند اقدام عاجل گردد.

ج) منابع ارزی کشور متعلق به آحاد ملت شریف ایران است و صیانت از آن و مصرف درست این منابع می‌تواند مشکل گشای وضعیت فعلی باشد. لذا اختصاصی ارز ۴۲۰۰ فقط می‌بایست به کالاهای اساسی- دارو- خطوط تولید - اختصاص یابد و سایر نیازها از بازار ثانویه تأمین و شدت با هرگونه رانت و فساد در این باب برخورد قانونی صورت پذیرد.

د) رویکرد بانک مرکزی باید در ایجاد همگرایی در نرخ ارز باشد در این راستا لازم است از تثبیت نرخ ارز دولتی خودداری و با توجه به شاخص‌هایی مانند نرخ تورم، تراز تجاری و تراز حساب سرمایه تغییرات نرخ ارز به صورت تدریجی و پایدار صورت پذیرد.

در نهایت کشور در شرایطی قرار دارد که به شدت نیازمند انسجام نیروهای دست‌اندرکار برای مقابله با مشکلات است. در این راستا اتاق ایران ضمن استقبال از تشکیل کمیته ویژه سران قوا وظیفه خود میداند پشتیبانی عملی خود را از تصمیمات درست برای حل مشکلات و اتخاذ رویکرد دیپلماسی موثر اقتصاد اعلام نموده و آمادگی خود را کما فی‌السابق برای ارائه نظرات و پیشنهادات و راهکارهایی مشورتی به دولت محترم اعلام نموده و انتظار دارد در امور سیاستگذاری نظارت و اجرا با اتاق ایران به صورت مستمر گفت و گو و مشورت نماید.